

**Zoperacjonalizowany Program
Wdrażania ZSU 2030
dla Województwa Śląskiego**

**KATOWICE
Listopad 2024 roku**

Opracowanie: Justyna Psota
Koordynator Projektu

Weryfikacja: Justyna Kamińska
Kierownik Referatu

Zatwierdzenie: Aneta Szpindor
Zastępca Przewodniczącego WZK

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	2
- kontekst regionalnej polityki rozwoju	2
- opis regionu w kontekście ZSU 2030	4
2. Cele dokumentu.....	5
- cel główny.....	5
- cele szczegółowe	5
3. Wojewódzki Zespół Koordynacji jako element Koordynacji Wdrażania ZSU 2030 na poziomie regionu.....	6
4. Katalog działań planowanych lub już realizowanych w regionie - według tematów działania ZSU 2030	8
6. Opis systemu i narzędzi monitorowania i ewaluacji Programu	20
7. Działania wspierające, koordynacja, upowszechnianie (ze szczególnym uwzględnieniem działań realizowanych w ramach KPO)	21

1. Wprowadzenie

- kontekst regionalnej polityki rozwoju

Zoperacjonalizowany Program Wdrażania ZSU 2030 dla województwa śląskiego zapewnia dbałość o spójność polityki państwa i województwa śląskiego na rzecz rozwijania umiejętności, w tym poprzez nawiązanie do dokumentów o charakterze strategicznym, w szczególności do ZSU 2030, Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 roku), strategii rozwoju województwa śląskiego (Strategii Rozwoju Województwa Śląskiego "Śląskie 2020+") i innych regionalnych dokumentów (Regionalnej Strategii Innowacji Województwa Śląskiego 2030, Regionalnej Polityki Rozwoju Edukacji Województwa Śląskiego), a także poprzez nawiązanie do regionalnych inteligentnych specjalizacji.

Zgodnie z ustawą o samorządzie województwa Sejmik Województwa Śląskiego uchwałą nr IV/38/2/2013 w dniu 1 lipca 2013 r. przyjął Strategię Rozwoju Województwa Śląskiego „Śląskie 2020+”. Strategia jest dokumentem określającym cele rozwojowe województwa śląskiego. Zagadnienia związane z edukacją zostały w sposób pośredni wskazane w wizji rozwoju, gdzie województwo śląskie zapewnia m.in. możliwość rozwoju swoim mieszkańcom. Zgodnie z dokumentem, realizacja założeń możliwa będzie dzięki osiągnięciu wyznaczonych w dokumencie celów operacyjnych:

- A.2. Innowacyjna gospodarka;
- B.3. Atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki.

Dodatkowo, w ramach rozpoczynającej się transformacji regionu, kwestia podnoszenia kompetencji i kwalifikacji kadr również została uwzględniona w Strategii w ramach poniższych celów operacyjnych:

- A.1. Konkurencyjna gospodarka;
- A.2. Innowacyjna gospodarka;
- A.3. Silna lokalna przedsiębiorczość;
- B.1. Wysoka jakość usług społecznych, w tym zdrowotnych;
- B.2. Aktywny mieszkaniowiec.

Pożądane kierunki rozwoju nowoczesnej i innowacyjnej gospodarki w regionie zostały wskazane w Regionalnej Strategii Innowacji na lata 2019-2030 oraz w Programie Rozwoju Technologii Województwa Śląskiego na lata 2019-2030, w ramach regionalnych inteligentnych specjalizacji. Tworzenie nowych miejsc pracy powinno odbywać się w oparciu o potencjał gospodarczy i naukowo-badawczy zidentyfikowany w województwie śląskim tj.

- medycyna;
- przemysły wschodzące;
- zielona gospodarka;
- energetyka;
- technologie informacyjne i komunikacyjne.

Regionalna Polityka Rozwoju Edukacji Województwa Śląskiego stanowi rozwinięcie i doprecyzowanie zamierzeń Województwa Śląskiego wyznaczonych w Strategii Rozwoju

Województwa Śląskiego „Śląskie 2030” – Zielone Śląskie. Dokument ten jest częścią systemu planowania strategicznego w regionie i ma za zadanie określić cele i zadania regionu oraz podmiotów współpracujących w obszarze edukacji, wskazuje wyzwania, przed którymi stoi region w zakresie kreowania polityki edukacyjnej.

Kontynuacją polityki edukacyjnej regionu jest realizacja przedsięwzięcia: „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”, wpisującego się w Plan rozwojowy (Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności, KPO), Komponent A „Odporność i konkurencyjność gospodarki”, inwestycja A3.1.1: „Wsparcie rozwoju nowoczesnego kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie”.

Projekt stanowi odpowiedź na inwestycję A3.1.1 KPO, jaką jest „wdrożenie innowacyjnych i trwałych mechanizmów współpracy na gruncie kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego, uczenia się przez całe życie, sprzyjających odporności i doskonałości oraz cyfrowej i zielonej transformacji”. Ponadto projekt jest zgodny z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/241 z 12 lutego 2021 r. ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (rozporządzenie RRF) – przyjęte rozwiązania odpowiadają głównemu celowi RRF, tj. wpływa na promowanie spójności gospodarczej, społecznej i terytorialnej, w szczególności poprzez m.in. zwiększanie odporności, gotowości na wypadek sytuacji kryzysowych, zwiększanie zdolności dostosowawczych i potencjału wzrostu gospodarczego Polski oraz przyczynianie się do realizacji Europejskiego filaru praw socjalnych.

Celem działań podjętych w ramach inwestycji A3.1.1 jest budowa i rozwijanie na terenie województwa śląskiego mechanizmów współpracy na gruncie kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego, uczenia się przez całe życie, sprzyjających odporności i doskonałości oraz cyfrowej i zielonej transformacji. Niniejsze zadania zaplanowane w ramach projektu KPO będą realizowane poprzez podejmowane w regionie działania zorientowane na wsparcie uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się dorosłych. Powyższe przyczyni się do wzmocnienia dopasowania kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, zmian społecznych zachodzących w regionie oraz upowszechniania uczenia się przez całe życie.

Jednym z podstawowych efektów realizacji niniejszego przedsięwzięcia w województwie śląskim będzie opracowanie zoperacjonalizowanego programu wdrażania krajowej Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na szczeblu regionalnym, który stanowi mapę działań i przedsięwzięć służących rozwojowi edukacji w regionie, w tym edukacji zawodowej. WZK stanowi natomiast ciało wspierające wdrażanie, koordynację i monitorowanie ZSU 2030 w województwie śląskim. Zoperacjonalizowany program wdrożeniowy ZSU 2030 województwa śląskiego obejmie wszystkie formy uczenia się, w tym koordynację kształcenia i szkolenia zawodowego oraz uczenia się przez całe życie. Swym zakresem obejmuje również kształcenie wyższe niemniej jednak z zachowaniem pełnej autonomii uczelni. Planuje się, aby swym zakresem wywierał wpływ na działania w regionie na rzecz rozwoju szkolenia zawodowego, uwzględniając transformację cyfrową i ekologiczną, sprzyjającą innowacjom oraz mechanizmom monitorowania i oceny. Tym samym możliwe będzie określenie kształtującego się kierunku rozwoju edukacji w regionie w tym edukacji zawodowej.

- opis regionu w kontekście ZSU 2030

Analiza SWOT – opisać bieżącą sytuację regionu w kontekście wdrażania ZSU 2030 dokonując analizy mocnych i słabych stron, szans i zagrożeń dla realizacji działań w ośmiu obszarach oddziaływania ZSU 2030

Mocne strony/ szanse:

- wysoki (2. miejsce w kraju) stopień upowszechnienia edukacji przedszkolnej 90,5% / wzrost wskaźnika o 15,4% w przeciągu 10 lat;
- największy w Polsce współczynnik dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym z niepełnosprawnościami ruchowymi, w tym z afazją (2,56%) oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi (0,92%) oraz drugi najwyższy współczynnik w kraju pod względem liczby uczniów słabosłyszących (0,12%);
- wysoki i rosnący współczynnik skolaryzacji w woj. śląskim (95% w roku 2020);
- duża liczba szkół zawodowych (łącznie liczone: branżowe I i II stopnia, średnie oraz policealne);
- zwiększanie atrakcyjności oferty studiów wyższych, w związku z malejącą liczbą studentów;
- stosunkowo wysoki udział kobiet kształcących się w szkołach wyższych przekładający się na ich poprawę sytuacji na rynku pracy;
- zróżnicowana pod względem wieku kadra nauczycielska edukacji przedszkolnej i wczesnoszkolnej;
- gotowość i chęć nauczycieli do samorozwoju oraz doskonalenia umiejętności;
- możliwość podnoszenia kompetencji zawodowych poprzez uczestnictwo w projektach międzynarodowych;
- potencjał instytucjonalny do stworzenia regionalnego mechanizmu doradztwa dla szkół o profilu zawodowym;
- wprowadzenie doradztwa zawodowego jako jednego z elementów podstawy programowej na wszystkich szczeblach edukacji;
- możliwość korzystania z doświadczeń innych krajów w zakresie rozwiązań w systemie edukacji i doradztwa zawodowego;
- rozwijanie, wdrażanie, monitorowanie i ewaluacja efektywnego doradztwa zawodowego dzieci, młodzieży i osób dorosłych;
- przygotowanie i doskonalenie kadr dla doradztwa zawodowego;
- tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym;
- zmiany systemowe w zakresie ścisłej współpracy szkół branżowych z pracodawcami skutkujące praktycznym przygotowaniem uczniów do wejścia na rynek pracy;
- silny ośrodek naukowo-badawczy w Polsce;
- wysoki potencjał kształcenia na kierunkach korespondujących z regionalnymi inteligentnymi specjalizacjami;
- współpraca szkół m.in. z Katowicką Specjalną Strefą Ekonomiczną, w szczególności w zakresie dostosowania programów nauczania do potrzeb rynku pracy;
- 7% wszystkich istniejących w regionie organizacji pozarządowych zajmuje się wyłącznie edukacją i wychowaniem, w tym kształceniem pozaformalnym;
- występowanie w regionie 8 Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz 5 Uniwersytetów dziecięcych mających na celu popularyzację nauki oraz wzmocnienie procesu nauki się przez całe życie

Słabe strony/ zagrożenia:

- nierównomierna dostępność do miejsc w placówkach wychowania przedszkolnego;
- zróżnicowany terytorialnie poziom skolaryzacji dla szkół podstawowych;
- niewystarczająca modernizacja bazy lokalowej i stanu wyposażenia placówek oświatowych w nowoczesne sprzęty i pomoce naukowe;
- zmieniająca się w ostatnich latach podstawa programowa wychowania przedszkolnego;
- spadek zdawalności egzaminów maturalnych (w tym poniżej poziomu ogólnopolskiego) oraz widoczne zróżnicowanie terytorialne poziomu zdawalności egzaminów maturalnych;
- malejąca liczba studentów na 10.000 mieszkańców w regionie;
- starzejąca się kadra nauczycielska, w tym przedmiotów zawodowych;
- deficyt nauczycieli kształcenia zawodowego w regionie;
- spadająca liczba nauczycieli akademickich;

- niewystarczająca podaż ofert regionalnych w zakresie szkoleń zawodowych skierowanych do nauczycieli;
- niski poziom świadomości wśród uczniów i ich rodziców w zakresie dostępnych szkół i kierunków kształcenia;
- nieatrakcyjna dla młodego odbiorcy forma prowadzenia doradztwa zawodowego; proces transformacji;
- brak działań informacyjno-promocyjnych ze strony pracodawców wskazujących na zapotrzebowanie na określone kierunki kształcenia oraz realne możliwości zatrudnienia;
- system edukacji zawodowej niedostosowany do potrzeb i oczekiwań, a także predyspozycji młodych ludzi oraz wymogów rynku pracy;
- niewystarczająca modernizacja bazy lokalowej i stanu wyposażenia placówek oświatowych w nowoczesne sprzęty i pomoce naukowe.

2. Cele dokumentu

- Cel główny

Tworzenie środowiska zapewniającego stopniowy rozwój umiejętności odpowiednich dla potrzeb osób uczących się, mieszkańców, rynku pracy i gospodarki regionu, zgodnie z kierunkami wynikającymi z ZSU 2030.

- Cele szczegółowe (spójne z ZSU 2030):

- dążenie do zapewnienia warunków do podejmowania i systematycznego rozwijania aktywności edukacyjnej i zawodowej we wszystkich grupach społecznych, zwłaszcza wśród osób o niskich umiejętnościach lub narażonych na wykluczenie społeczne;
- prowadzenie działań na rzecz równego dostępu do informacji o popycie i podaży na umiejętności, doradztwa edukacyjnego i zawodowego oraz ofert edukacyjnych i szkoleniowych związanych z rozwojem umiejętności;
- realizacja działań ukierunkowanych na wzrost świadomości znaczenia umiejętności dla osiągnięcia korzyści indywidualnych, gospodarczych i społecznych;
- tworzenie spójnej polityki na rzecz rozwijania umiejętności w myśl idei uczenia się przez całe życie, nakierowanej na dostosowanie oferty edukacyjnej do rozpoznanych potrzeb mieszkańców regionu.

Realizacja celu głównego i celów szczegółowych nastąpi poprzez wykonanie konkretnych działań (przez Biuro Koordynacji we współpracy z WZK), przedsięwzięć i projektów (przez Samorząd Województwa, w tym określonych mierzalnych wskaźników) wspierających cyfrową i zieloną transformację a także innowacje, które opisane zostały szczegółowo w dalszej części Programu.

3. Wojewódzki Zespół Koordynacji jako element koordynacji wdrażania ZSU 2030 na poziomie regionu

Zgodnie z Uchwałą nr 627/325/VI/2022 z dnia 13 kwietnia 2022 r. przyjętą przez Zarząd Województwa Śląskiego dotyczącą „Mechanizmu współpracy i koordynacji w zakresie uczenia się przez całe życie dla województwa śląskiego”, został w województwie śląskim powołany podmiotowo Wojewódzki Zespół Koordynacji (dalej: „WZK”) jako ciało wspierające wdrażanie, koordynację i monitorowanie ZSU 2030 w województwie śląskim. WZK stanowi zróżnicowane gremium dające możliwość szerokiego spojrzenia z różnych perspektyw na kwestie kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i uczenia się przez całe życie. WZK w regionie utworzony podmiotowo w następujący sposób w poszczególnych obszarach tematycznych:

OŚWIATA – przedstawiciele kluczowych podmiotów z obszaru kształcenia w województwie (tj. Urząd Marszałkowski: komórka odpowiedzialna za edukację, w tym szkolnictwo wyższe; wojewódzka(-ie) placówka(-ki) doskonalenia nauczycieli; Kuratorium oświaty; szkoły (podstawowe, ponadpodstawowe); uczelnie),

GOSPODARKA – przedstawiciele kluczowych podmiotów z obszaru rynku pracy w województwie (tj. Urząd Marszałkowski: komórka odpowiedzialna za gospodarkę, w tym współpracę z przedsiębiorcami; Wojewódzki Urząd Pracy: komórka odpowiedzialna za rynek pracy; wojewódzka jednostka wspierająca rozwój przedsiębiorczości (agencja rozwoju regionalnego); regionalne organizacje zrzeszające pracodawców; specjalne strefy ekonomiczne; regionalne inteligentne specjalizacje),

ZARZĄDZANIE STRATEGICZNE – przedstawiciele kluczowych podmiotów z obszaru polityki rozwoju w województwie (tj. Urząd Marszałkowski: komórki odpowiedzialne za zarządzanie strategiczne, politykę rozwoju regionalnego),

FUNDUSZE EUROPEJSKIE – przedstawiciele kluczowych podmiotów z obszaru zarządzania i wdrażania środków unijnych w województwie (tj. Urząd Marszałkowski: komórki odpowiedzialne za fundusze europejskie; Wojewódzki Urząd Pracy: komórki odpowiedzialne za fundusze europejskie),

DIALOG SPOŁECZNY – przedstawiciele kluczowych podmiotów z obszaru budowania relacji w województwie (tj. Konwent Powiatów, Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego, Wojewódzka Rada Rynku Pracy, Konwent Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy).

Powyższy skład Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji daje możliwość wypracowywania i rozwijania w regionie najlepszych trwałych i innowacyjnych mechanizmów współpracy oraz umożliwi budowanie efektywnego systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych.

Główne obszary działania WZK to:

- wspieranie polityki edukacyjnej regionu (województwa) na potrzeby przygotowania kadr dla gospodarki regionu i uczenia się przez całe życie;
- koordynacja działań w zakresie doradztwa zawodowego w regionach dla uczniów, studentów oraz osób dorosłych;
- promocja kształcenia zawodowego oraz idei uczenia się przez całe życie.

Województwo śląskie opracuje zoperacjonalizowany program wdrożeniowy ZSU 2030 dla regionu oraz rekomendacje dla działań realizowanych przez różnych interesariuszy w obszarze polityki umiejętności, a także wspierana będzie polityka uczenia się przez całe życie w regionie.

Zadania WZK, jako ciała doradczego, dla wspierania wdrażania, koordynacji i monitorowania ZSU 2030 w województwie śląskim, obejmować będą wypracowywanie stanowisk, w tym opinii i rekomendacji w celu ich przekazania Zarządowi Województwa Śląskiego, dotyczących inicjatyw i przedsięwzięć realizowanych oraz planowanych do realizacji w województwie w obszarze polityki uczenia się przez całe życie, co będzie realizowane poprzez:

- systematyczny przegląd inicjatyw i przedsięwzięć realizowanych w województwie śląskim w obszarze polityki uczenia się przez całe życie;
- analizowanie kwestii, wpływających na politykę uczenia się przez całe życie w województwie śląskim;
- kreowanie i inicjowanie idei, pomysłów, projektów i inicjatyw mających na celu efektywne wdrażanie Mechanizmu współpracy i koordynacji; wspieranie działań służących efektywnemu wydatkowaniu w województwie śląskim środków przeznaczonych na uczenie się przez całe życie.

Obszary, w ramach których WZK przedstawiać będzie stanowiska, w tym opinie i rekomendacje, dotyczące inicjatyw i przedsięwzięć realizowanych oraz planowanych do realizacji w województwie w obszarze polityki uczenia się przez całe życie, dotyczyć będą:

- środków europejskich przeznaczonych na rozwijanie umiejętności w województwie śląskim;
- kryteriów strategicznych dla konkursów na działania związane z rozwijaniem umiejętności (w ramach zagospodarowania regionalnych środków europejskich na rozwijanie umiejętności);
- zawodów o szczególnym znaczeniu dla śląskiego rynku pracy (w kontekście Prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy ogłaszanej przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania);
- rozwijania umiejętności kadr zarządzających i kadr uczących w edukacji formalnej (m.in. dla placówek doskonalenia nauczycieli);
- wspierania szkół prowadzących kształcenie zawodowe w zakresie organizacji szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego;
- rozwoju oferty i organizacji kształcenia formalnego, w tym w zakresie dostępności oraz współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym (np. określanie rekomendacji dla organów prowadzących szkoły i placówki);
- rozwoju oferty uczelni wyższych w zakresie kierunków kształcenia, form pracy ze studentami) oraz współpracy z otoczeniem społeczno- gospodarczym;
- rozwoju Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji w województwie;
- rozwoju mechanizmów potwierdzania efektów uczenia się w województwie,
- promocji narzędzi wsparcia przedsiębiorców w zakresie podnoszenia umiejętności zarządzania zasobami ludzkimi;
- promocji narzędzi wsparcia przedsiębiorców w zakresie podnoszenia umiejętności osób pracujących, w tym określanie rekomendacji dotyczących wykorzystania środków z Krajowego Funduszu Szkoleniowego;
- rozwoju systemu doradztwa zawodowego, m.in. poprzez sieci współpracy, wymiany doświadczeń doradców zawodowych i pracodawców monitoring efektywności systemu doradztwa zawodowego w województwie;
- podnoszenia kompetencji doradców zawodowych zatrudnionych w instytucjach oświatowych oraz instytucjach rynku pracy;
- mechanizmów aktywizowania dorosłych i społeczności lokalnych na rzecz rozwijania umiejętności, w tym w zakresie uczenia się nieformalnego.

Zakres działalności WZK obejmować będzie teren całego województwa śląskiego i będzie skoncentrowany wokół głównego celu jakim jest budowanie i rozwijanie mechanizmów współpracy na gruncie kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i uczenia się przez całe życie.

Bieżąca aktywność WZK, wykazywana podczas posiedzeń, warsztatów czy seminariów, w postaci opinii, stanowisk czy opracowań, będzie stanowiła podstawę do formułowania konkretnych rekomendacji oraz rozwiązań w zakresie wspierania polityki edukacyjnej regionu.

Efektom funkcjonowania WZK będzie zapewnienie efektywnego planowania strategicznego, kształtowania uporządkowanej i uzupełniającej się wiedzy i współpracy różnych podmiotów i instytucji w województwie, a także umożliwienie skoordynowania działań i wypracowywanie najlepszych rozwiązań zarówno w zakresie kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie. Ponadto w ramach działalności WZK planuje się wypracowanie „Kluczowych kierunków kształcenia w szkołach zawodowych i na uczelniach z uwzględnieniem inwestycji gospodarczych w regionie”.

Tryb i zasady funkcjonowania WZK uregulowane zostaną w Regulaminie. Obsługę administracyjno-techniczną WZK zapewni Biuro Koordynacji, funkcjonujące w strukturach Departamentu Europejskiego Funduszu Społecznego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Śląskiego.

Zgodnie z przewidywanymi postanowieniami Regulaminu decyzje WZK mogą być podejmowane w formie uchwał. Podczas stacjonarnych posiedzeń decyzje WZK podejmowane są w drodze głosowania zwykłą większością głosów, przy zachowaniu kworum.

W uzasadnionych przypadkach, na wniosek Przewodniczącego lub Zastępcy Przewodniczącego, WZK może podejmować uchwały w trybie obiegowym, bez konieczności zwoływania posiedzeń WZK, przy wykorzystaniu środków komunikacji elektronicznej. W przypadku trybu obiegowego, uchwała jest poddawana pod głosowanie drogą elektroniczną. Głosowanie tą drogą odbywa się w przedziale czasowym wskazanym w korespondencji elektronicznej, wynoszącym co najmniej 5 dni kalendarzowych od dnia otrzymania korespondencji. Przyjęcie uchwały następuje, gdy za jej brzmieniem wypowiedziała się zwykła większość głosujących Członków WZK.

Planuje się, że posiedzenia WZK będą odbywały się cyklicznie z uwzględnieniem aktualnej sytuacji w projekcie i regionie, a także w zależności od potrzeb zdefiniowanych przez WZK, jak również w zależności od pozostałych okoliczności, które będą miały wpływ na działalność i prace WZK. Tym samym planuje się minimum 9 posiedzeń WZK. Poza regularnymi posiedzeniami WZK, będzie odbywała się stała współpraca merytoryczna biura koordynacji z Członkami WZK. Będzie się ona odbywała zarówno w sposób bezpośredni jak również w drodze korespondencji mailowej czy spotkań roboczych organizowanych w formule online. Regularne obrady WZK będą się odbywać w regionie, ale również planuje się posiedzenia poza obszarem województwa, a także za granicą. Charakter i zakres merytoryczny poszczególnych posiedzeń będzie przygotowany przez biuro koordynacji i będzie podlegał bieżącemu dostosowaniu do aktualnych efektów działalności i aktywności Członków w poszczególnych obszarach działania WZK. Będzie również uwzględniał zidentyfikowane przez biuro koordynacji potrzeby w zakresie wspierania polityki edukacyjnej regionu, koordynacji działań w zakresie doradztwa zawodowego oraz promocji kształcenia, jak również potrzeb regionalnych występujących w obszarze edukacji zawodowej, kształcenia wyższego i uczenia się przez całe życie.

4. Katalog działań planowanych lub już realizowanych w regionie - według tematów i kierunków działania ZSU 2030 - zgodnie ze schematem wynikającym z ZSU 2030 (cz. szczegółowa):

Obszar oddziaływania ZSU 2030 (I-VIII)							
Wszystkie obszary oddziaływania							
Temat działania ZSU 2030 (1-25)							
Wszystkie tematy działania ZSU 2030							
Kierunki działań ZSU 2030 (dla danego tematu działania)							
Działanie (nazwa, krótki opis, spodziewane efekty)	Podmiot realizujący podmioty współrealizujące	Przedstawiciele WZK koordynujący działanie	Realizacja w ramach: (projekt, program, dokument)	Źródło finansowania	Czas realizacji	Kierunek działań ZSU 2030	Uwagi
<p>Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych</p> <p>Projekt odpowiada na potrzeby zapewnienia planowania strategicznego w obszarze uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się dorosłych, co jest istotnym elementem zarządzania rozwojem gospodarczym i społecznym z uwagi na konieczność przygotowania kadr i społeczeństwa do zachodzących zmian. Projekt, poprzez zaplanowane działania, będzie wspierał wdrażanie ZSU 2030 w województwie śląskim, co podniesie skuteczność prowadzonych przedsięwzięć w różnych obszarach. Funkcjonowanie w województwie śląskim WZK (przy pomocy biura koordynacji) przyczyni się do wsparcia polityki edukacyjnej regionu na potrzeby przygotowania kadr dla gospodarki regionu i uczenia się przez całe życie.</p>	Samorząd Województwa Śląskiego	<p>Filar 1 Oświata</p> <p>Filar 2 Gospodarka</p> <p>Filar 3 Zarządzanie strategiczne</p> <p>Filar 4 Fundusze Europejskie</p> <p>Filar 5 Dialog społeczny</p>	Krajowy Plan Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)	Dotacja	01.01.2023-30.06.2026	Obszar I-VIII	

<p>Umożliwi skoordynowanie działań, zorientowanych na wsparcie uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się dorosłych, a także umożliwi promowanie i upowszechnianie idei uczenia się przez całe życie. W ramach projektu realizowane będą następujące zadania:</p> <ul style="list-style-type: none"> -funkcjonowanie Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji (WZK); - realizacja zadań na rzecz wspierania polityki edukacyjnej województwa, koordynacja działań w zakresie doradztwa zawodowego, promocja kształcenia zawodowego oraz idei uczenia się przez całe życie; - funkcjonowanie biura koordynacji. 						
<p>Promocja Edukacji Wyższej</p> <p>Rola szkół wyższych w promocji regionu odgrywa bardzo ważną rolę. Od stopnia sprostania wyzwaniom jakie stawiane są przed szkolnictwem wyższym zależy nie tylko pozycja konkurencyjna i wizerunek szkoły, ale także wizerunek oraz rozwój społeczno- gospodarczy regionu w którym one funkcjonują. Wysoka pozycja szkolnictwa wyższego w regionie zapewnienia wysoko wykwalifikowany kapitał ludzki, który przyczynia się do aktywności inwestycyjnej regionu. Projekt zakłada realizację zadań w dwóch latach akademickich (2024/25, 2025/2026) uwzględniając, w zależności od specyfiki działań podział na dwa okresy czasowe: semestr zimowy i semestr letni. W ramach projektu zakłada się następujące działania:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kampania promocyjno-informacyjna: opracowanie założeń kampanii, działania w mediach tradycyjnych (radio, telewizja), w mediach społecznościowych (social media), webinary, konferencje/wydarzenia plenerowe, pod patronatem „twarzy kampanii” (influencer/ mieszkańiec - konkurs 	<p>Samorząd Województwa Śląskiego</p>	<p>Filar 1 Oświata Filar 2 Gospodarka</p>	<p>Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FESL 2021-2027)</p>	<p>Dotacja</p>	<p>03.2023-11.2026</p>	<p>Obszar I, VII</p> <p>Realizacja przedsięwzięcia przyczynia się do transformacji podregionów górniczych. Możliwość realizacji przy zapewnieniu zgodności zakresu rzeczowego i celu przedsięwzięcia z warunkami obowiązującymi przy inwestycjach infrastrukturalnych w zakresie szkolnictwa wyższego wynikającymi z Umowy Partnerstwa oraz odpowiednio Programu Regionalnego (2021-2027).</p>

wśród mieszkańców z podregionów TPST).

- zorganizowanie i przeprowadzenie przez organizację samorządową cyklu terenowych wydarzeń edukacyjnych EduPromoDEY

- opracowanie i wdrożenie przez ośrodki akademickie (partnerów - proj.) oferty promocyjno-edukacyjnej skierowanej do potencjalnych studentów;

- przeprowadzenie laboratoriów współpracy środowisk naukowych z biznesem, mieszkańcami oraz ośrodkami lokalnych władz;

- opracowanie i wdrożenie schematu zaangażowania mieszkańców w proces decydowania o kierunkach rozwoju szkolnictwa wyższego na terenie regionu

<p>Pierwszy krok w Kosmos</p> <p>Zadaniem projektu jest wspieranie równego dostępu do dobrej jakości oferty edukacyjnej w zakresie nauk matematyczno- przyrodniczych dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym (klas I- III SP) z terenu woj. śląskiego w okresie realizacji projektu.</p> <p>Cele szczegółowe projektu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podniesienie podstawowych kompetencji naukowo-technicznych oraz uczenia się dzieci w wieku przedszkolnym przy wykorzystaniu innowacyjnych narzędzi i nowoczesnych form kształcenia; - podniesienie podstawowych kompetencji naukowo-technicznych oraz uczenia się dzieci w wieku wczesnoszkolnym (klas I-III SP) przy wykorzystaniu innowacyjnych narzędzi i nowoczesnych form kształcenia; - wzmocnienie u dzieci objętych wsparciem postawy badawczej i ciekawości świata dzięki różnym bodźcom i różnym metodom pracy z dzieckiem; - podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli przedszkolnych i wczesnoszkolnych (klas I-III SP) do przekazywania wiedzy naukowo-technicznej i rozwijania u dzieci kompetencji kluczowych w zakresie wdrażanej ścieżki edukacyjnej; - udostępnienie oferty edukacyjnej w postaci jednolitej ścieżki edukacyjnej zapewniającej dzieciom z terenu Województwa Śląskiego równy dostęp do innowacyjnych metod i form kształcenia przedmiotów ścisłych z wykorzystaniem specjalnie zaprojektowanych nowatorskich urządzeń oraz unikatowych pomocy dydaktycznych. 	<p>Samorząd Województwa Śląskiego</p> <p>Planetarium i Obserwatorium Astronomiczne im. M. Kopernika w Chorzowie</p>	<p>Filar 1 Oświata</p> <p>Filar 3 Zarządzanie strategiczne</p>	<p>Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FESL 2021-2027)</p>	<p>Dotacja</p>	<p>03.2022-08.2026</p>	<p>Obszar I-V</p>	<p>Możliwość realizacji pod warunkiem zapewnienia braku powielania działań z zakresu programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021- 2027 (FERS 2021-2027)</p>
---	---	--	--	----------------	------------------------	-------------------	--

<p>Śląskie. Obserwatorium edukacyjne</p> <p>Śląskie Obserwatorium Edukacyjne (ŚOE) jest odpowiedzią na potrzebę wsparcia kształtowania edukacji w regionie poprzez identyfikację regionalnych możliwości, szans, ale także potrzeb i wyzwań w obszarze edukacji, z uwagi na dynamicznie zmieniający się rynek pracy, a także uwarunkowania społeczno-gospodarcze w regionie. Efektem realizacji projektu będzie prognozowanie potrzeb oświatowych m.in. poprzez ujednoczenie bazy informacji dotyczących powiązanych z edukacją decyzji systemowych, a poprzez to – wsparcie tworzenia równowagi między popytem, a podażą na rynku pracy. Zadania w projekcie będą ukierunkowane na inicjowanie, monitorowanie i realizację inicjatyw mających wpływ na podnoszenie poziomu kompetencji i kwalifikacji w regionie, zwiększenie uczestnictwa w formach uczenia się przez całe życie oraz lepsze dopasowanie systemów kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy. Czynności niezbędne do podjęcia w projekcie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - identyfikowanie potrzeb i możliwości w zakresie rozwoju edukacji w regionie; - inicjowanie potrzeby przeprowadzenia badań i analiz dotyczących edukacji w województwie śląskim (Śląskie Obserwatorium edukacyjne dopuszcza możliwość współudziału w prowadzeniu badań i analiz oraz możliwość prowadzenia badań własnych); - udostępnianie i wdrażanie wyników przeprowadzanych badań i analiz, w tym także uzupełniających do działań w ramach projektu z KPO; <p>prorowadzenie w ramach projektu Śląskiej Rady Edukacji (ŚRE), tj. gremium eksperckiego powołanego i działającego przy Marszałku Województwa Śląskiego, składającego się z przedstawicieli instytucji i organizacji działających w regionie w obszarach edukacji, oświaty, rynku pracy i przedsiębiorczości;</p>	<p>Samorząd Województwa Śląskiego</p>	<p>Filar 1 Oświata</p> <p>Filar 2 Gospodarka</p> <p>Filar 3 Zarządzanie strategiczne</p> <p>Filar 4 Fundusze Europejskie</p>	<p>Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FESL 2021-2027)</p>	<p>Dotacja</p>	<p>04.2023-12.2029</p>	<p>Obszar I-VIII</p>	<p>Realizacja możliwa pod warunkiem zapewnienia komplementarności z działaniami realizowanymi w ramach Krajowego Planu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)</p>
--	---------------------------------------	--	--	----------------	------------------------	----------------------	--

<ul style="list-style-type: none"> - organizowanie szkoleń / spotkań / seminariów / warsztatów w obszarze edukacji (w tym również np. dla doradców zawodowych), - prowadzenie strony internetowej Śląskiego Obserwatorium Edukacji, - publikowanie informacji i narzędzi służących rozwojowi edukacji w regionie; - promowanie i upowszechnianie idei dobrych praktyk oraz wymiany wiedzy i zasobów. 							
<p>Śląskie. Zawodowcy 2</p> <p>Województwo śląskie to region dynamicznych zmian i rozwoju, szczególnie dostrzeganych w ostatnich latach w obszarze gospodarczym jak i społecznym. W zakresie edukacji, w odniesieniu do szkolnictwa ponadpodstawowego, w województwie śląskim dostrzega się wzrost zainteresowania uczniów szkołami branżowymi I stopnia i zdecydowany wzrost zainteresowania uczniów szkół podstawowych kontynuacją nauki w technikach. Projekt i podjęte w nim działania będą odpowiedzią na konkretne aktualne potrzeby regionalne w zakresie edukacji zawodowej. Zaplanowane działania projektowe mają doprowadzić do dalszych znaczących zmian w regionie w zakresie szkolnictwa branżowego oraz technicznego, polegających przede wszystkim na tym aby to „pracodawca był w szkole a uczeń u pracodawcy”. W chwili obecnej w regionie przede wszystkim rola pracodawców we współpracy ze szkołami koncentruje się na przyjmowaniu uczniów na staże. Niezbędny jest natomiast aktywny udział pracodawców w kształtowaniu programu praktycznej nauki zawodu, aby był on jak najbardziej adekwatny do aktualnych potrzeb i oczekiwań dynamicznie zmieniającego się rynku pracy.</p>	<p>Samorząd Województwa Śląskiego</p>	<p>Filar 1 Oświata</p> <p>Filar 2 Gospodarka</p> <p>Filar 4 Fundusze Europejskie</p>	<p>Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FESL 2021-2027)</p>	<p>Dotacja</p>	<p>06.2022-12.2029</p>	<p>Obszar I-VII</p>	<p>Warunkiem realizacji jest niepowielanie działań z zakresu programu Fundusze Europejskie dla Rozwoju Społecznego 2021 -2027 (FERS 2021 2027) oraz zapewnienie komplementarności działań z Krajowym Planem Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO)</p>

Oprócz podniesienia roli pracodawców w kształtowaniu oferty szkół na poziomie branżowym i technicznym, istotne staje się również włączenie w ten proces uczelni wyższych.

Czynności niezbędne do podjęcia w ramach projektu:

- realizacja zajęć praktycznych w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawcy,

- włączanie pracodawców w

- kształtowanie programu praktycznej nauki zawodu,

- podejmowanie działań dążących do zwiększenia roli pracodawców oraz uczelni wyższych, w kształtowaniu oferty szkół na poziomie branżowym i technicznym,

- realizacja doradztwa edukacyjno-zawodowego wśród uczniów,

- budowanie kompetencji miękkich u uczniów,

- umożliwienie zdobywania / podnoszenia kwalifikacji specjalistycznych u uczniów, a także u nauczycieli,

- podejmowanie działań budujących potencjał kadrowy w szkołach o profilu zawodowym,

- podejmowanie działań wspierających tworzenie pozytywnego wizerunku kształcenia zawodowego, podejmowanie działań budujących wysoką jakość kształcenia w szkołach technicznych i branżowych.

<p>Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS</p> <p>Działania mające ma celu wspieranie młodych utalentowanych uczniów i uczennic ze szkół podstawowych i/lub ponadpodstawowych oraz ze szkół zawodowych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno- ekonomicznej, wpisują się w Strategię rozwoju województwa śląskiego „Śląskie 2030”. Jednym z celów strategicznych województwa śląskiego jest „atrakcyjny i efektywny system edukacji i nauki.” Niniejszy projekt wpływać będzie na podniesienie jakości i poprawy dostępu do nowoczesnej oferty edukacyjnej, odpowiadającej wyzwaniom społecznym i gospodarczym.</p> <p>Ponadto przyczyni się do wzmocnienia kluczowych umiejętności i kompetencji uczniów, niezbędnych do funkcjonowania w dorosłym życiu oraz swobodnego poruszania się na rynku pracy.</p> <p>Dodatkowo należy zaznaczyć, iż kształcenie zawodowe, jest jednym z celów i wyzwań polityki rozwoju województwa, z uwagi na konieczność dostosowania wiedzy i kompetencji zawodowych kapitału ludzkiego do transformacji gospodarczej regionu.</p> <p>Podkreślić należy, iż projekt przez swoje działania polegające na wspieraniu rozwoju umiejętności osób szczególnie uzdolnionych znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno- ekonomicznej, otoczeniu ich odpowiednią opieką oraz poprzez promowanie kultury „uczenia się przez całe życie” jest zgodny również z Zintegrowaną Strategią Umiejętności 2030.</p> <p>Dodatkowo wspieranie w projekcie określonych kompetencji, w tym szczególności kompetencji cyfrowych wśród uczniów jest spójne ze Strategią Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030 oraz uwzględnia wnioski zawarte w Raporcie Kompetencje Przyszłości, przygotowanym we współpracy Politechniki Warszawskiej oraz Uniwersytetu Warszawskiego.</p>	<p>Samorząd Województwa Śląskiego</p>	<p>Filar 1 Oświata</p> <p>Filar 4 Fundusze Europejskie</p>	<p>Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FESL 2021-2027)</p>	<p>Dotacja</p>	<p>09.2022-12.2029</p>	<p>Obszar I</p>	<p>-</p>
--	---------------------------------------	--	--	----------------	------------------------	-----------------	----------

Projekt „Śląskie. Inwestujemy w talenty” odpowiada na niżej opisane potrzeby:

- dostosowanie kompetencji uczniów/ uczennic do zmieniającego się rynku pracy,
- rozwój kompetencji kluczowych uczniów/uczennic,
- przygotowanie potrzebnych kadr w związku z transformacją regionu, poprzez inwestowanie w zdolną młodzież,
- podwyższenie poziomu jakości nauczania – poza edukacją formalną,
- poszerzenie i zdobycie nowych „kompetencji przyszłości”/kompetencji kluczowych przez uczniów/ uczennic, które będą odpowiadały przyszłemu, zmieniającym się rynkom pracy,
- konieczność promowania kompetencji przyszłości, w tym w szczególności kompetencji cyfrowych, ale także proinnowacyjnych, kreatywnych, przedsiębiorczych, konieczność wprowadzenia umiejętności – „uczenie się przez całe życie”,
- ułatwienie dostępu do Kształcenia ustawicznego,
- potrzebę łagodzenia skutków nauczania zdalnego, wśród zdolnych uczniów/ uczennic (w związku pandemią COVID-19),
- zapewnienie indywidualnego podejścia do nauczania zdolnych uczniów oraz uczennic znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno- ekonomicznej.

Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie poradnictwa zawodowego	Samorząd Województwa Śląskiego Wojewódzki Urząd Pracy w Katowicach	Filar 1 Oświata Filar 2 Gospodarka Filar 3 Zarządzanie strategiczne Filar 4 Fundusze Europejskie	Fundusze Europejskie dla Śląskiego 2021-2027 (FESL 2021-2027)	Dotacja	07.2024-12.2027	Obszar II-VI	
--	---	---	---	---------	-----------------	--------------	--

5. Opis systemu i narzędzi monitorowania i ewaluacji Programu

Projekt odpowiada na potrzebę zapewnienia planowania strategicznego w obszarze uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się dorosłych, co jest istotnym elementem zarządzania rozwojem gospodarczym i społecznym z uwagi na konieczność przygotowania kadr i społeczeństwa do zachodzących zmian. Skoordinowanie działań na rzecz uczenia się przez całe życie, w tym kształcenia zawodowego wymaga perspektywy regionalnej (wojewódzkiej). Perspektywa ta pozwala dostrzec możliwości rozwojowe i planować interwencje konieczne na rzecz rozwoju gospodarczego i społecznego, które są dostępne z poziomu regionalnego. Daje to możliwość właściwego spostrzeżenia rozwoju i umiejętności w długofalowym planowaniu rozwoju gospodarczego i społecznego województwa śląskiego, a także daje możliwość na planowanie kształtowania uporządkowanej współpracy różnych podmiotów i instytucji w województwie śląskim mających wpływ na rozwijanie umiejętności przez mieszkańców regionu, co stanowi istotny warunek dla zachowania dynamiki wzrostu gospodarczego, wyjęcia z kryzysu COVID-19 i adaptacji do zmian społecznych.

Dla województwa śląskiego ważne są rozwiązania umożliwiające wsparcie i skoordinowanie działań zarówno w zakresie kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych. Dlatego tak istotne było przyjęcie w regionie Mechanizmu współpracy i koordynacji w zakresie uczenia się przez całe życie, którego celem jest umożliwienie wsparcia, koordynacji i monitorowania ZSU 2030 na poziomie województwa śląskiego, a którego realizacja nastąpi poprzez wspieranie w województwie realizacji polityki na rzecz rozwijania umiejętności oraz skoordinowanie w województwie działań różnych podmiotów na rzecz rozwijania umiejętności. Realizację powyższego będzie stanowiło główne wyzwanie w projekcie realizowanych z Krajowego Programu Odbudowy i Zwiększania Odporności (KPO).

Dlatego też w tym celu został powołany Wojewódzki Zespół Koordynacji (WZK), czyli ciało wspierające wdrażanie, koordynację i monitorowanie ZSU 2030 w województwie śląskim, którego skład stanowić będą przedstawiciele kluczowych interesariuszy podmiotów instytucji wskazanych w opisie celu głównego projektu niniejszego wniosku. Natomiast elementem zapewniającym funkcjonowanie WZK będzie biuro koordynacji. W wyniku funkcjonowania i działalności WZK, a także na potrzeby przeprowadzanych działań merytorycznych przez Biuro koordynacji we współpracy z WZK, będzie zachodziła potrzeba w całym okresie realizacji projektu dostarczenia określonych raportów, opracowań, analiz, badań oraz ekspertyz.

Tym samym w systemie monitorowania Programu uczestniczy WZK we współpracy z Biurem Koordynacji.

System monitorowania i ewaluacji ZPW ZSU 2030 będzie realizowany poprzez:

1. Informowanie na temat postępów realizacji celów Programu
2. Identyfikowanie różnic pomiędzy planowaną a zrealizowaną ścieżką osiągnięcia celów Programu
3. Informowanie o opóźnieniu w osiągnięciu założonych w Programie celów
4. Wskazywanie możliwości modyfikacji (polegającej w szczególności na zaniechaniu lub uzupełnieniu) założonych w Programie celów oraz mechanizmów ich osiągnięcia.

System monitoringu i ewaluacji będzie gromadził zmiany zachodzące w przestrzeni regionalnej w zakresie wdrażania Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030. Będzie to następowało przede wszystkim poprzez gromadzenie oraz analizę danych w szczególności w zakresie osób uczących się, mieszkańców, rynku pracy i gospodarki regionu. Ponadto w ramach systemu zbierane będą informacje dotyczące projektów oraz przedsięwzięć realizujących cele Programu. Ta funkcjonalność systemu będzie bazować na danych rzeczowych – odnoszących się w szczególności do liczby przedsięwzięć realizujących poszczególne cele i działania Programu. Dane te będą weryfikowane względem poniższych kryteriów:

- a) cele i działania – ile projektów / przedsięwzięć realizuje dany cel Programu oraz jaka jest ich wartość (planowana i wydatkowana);
- b) podmioty odpowiedzialne za realizację projektów. Podmioty zaangażowane we wdrażanie przedsięwzięć przyczyniających się do realizacji celów Programu zobowiązane do bieżącego raportowania postępów rzeczowych oraz finansowych. W ten sposób możliwe będzie monitorowanie realizacji przedsięwzięć przyczyniających się do osiągnięcia celów Programu.

Podstawowym elementem monitoringu będzie raport monitoringowy, przygotowany w cyklu dwuletnim na podstawie dostępnych danych statystycznych oraz informacji przygotowanych przez Biuro Koordynacji we współpracy z Członkami Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji.

Natomiast podstawowym elementem ewaluacji będzie raport ewaluacyjny, stanowiący efekt oceny adekwatności i skuteczności wdrażania Programu przygotowany również przez Biuro Koordynacji we współpracy z Członkami Wojewódzkiego Zespołu Koordynacji.

W zależności od etapu wdrażania zakłada się, że ewaluacja będzie składać się z oceny przeprowadzonej:

- a) w trakcie wdrażania Programu, zaś jej przedmiotem będzie ocena dotychczas podjętych działań na rzecz realizacji jej celów oraz samego Programu, jako instrumentu prowadzenia regionalnej polityki rozwoju umiejętności odpowiednich dla potrzeb osób uczących się, mieszkańców, rynku pracy i gospodarki regionu przez samorząd województw;
- b) przeprowadzana po zakończeniu wdrażania Programu; jej przedmiotem będzie ocena długoterminowych efektów ZPW ZSU 2030.

W ramach realizacji procesu monitorowania Programu będzie dokonywany przez Biuro Koordynacji we współpracy z WZK:

- a) monitoring postępów wdrażania ZSU 2030 w regionie (ZPW ZSU 2030);
- b) przegląd mechanizmów oraz instrumentów usprawniających wdrażanie Programu;
- c) przegląd propozycji dotyczących zmian w Programie;
- d) projekt raportu monitoringowego z realizacji Programu;
- e) projekt raportu ewaluacyjnego dotyczącego skuteczności osiągnięcia celów ZPW ZSU 2030.

Zarówno wnioski płynące z przeprowadzonego procesu monitorowania jak i z procesu ewaluacji będą wykorzystywane do wspierania i kształtowania procesu zmian w zakresie polityki edukacyjnej województwa śląskiego (w tym w szczególności w zakresie umiejętności). Przeprowadzenie obu procesów da również możliwość opisanie i zmapowania kierunku i tempa rozwoju kształcenia, w tym kształcenia zawodowego w regionie. Istotne informacje wynikające z przeprowadzonych procesów monitorowania i ewaluacji zostaną przedstawione Zarządowi Województwa Śląskiego.

6. Działania wspierające, koordynacja, upowszechnianie (ze szczególnym uwzględnieniem działań realizowanych w ramach KPO)

Projekt „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych” (KPO) podejmuje w regionie działania zorientowane na wsparcie uczenia się przez całe życie, w tym kształcenie zawodowe, szkolnictwo wyższe oraz uczenie się dorosłych. Powyższe zadania przyczynią się do wzmocnienia dopasowania kształcenia i szkolenia do potrzeb rynku pracy, zmian społecznych zachodzących w regionie oraz upowszechniania uczenia się przez całe życie, w tym wdrażania, koordynowania oraz monitorowania ZSU 2030. W regionie realizowane będą dodatkowo inne projekty, których zadaniem będzie wspieranie wdrażania ZSU 2030 w województwie śląskim z poszanowaniem transformacji cyfrowej i ekologicznej, a także wspieraniem innowacji tj.:

- Projekt „Śląskie. Zawodowcy 2”
- Projekt „Śląskie. Obserwatorium edukacyjne”
- Projekt „Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS” (projekt realizowany w edycjach)
- Projekt „Pierwszy krok w Kosmos”
- Projekt „Promocja edukacji wyższej”
- Projekt „Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie poradnictwa zawodowego”

Poniżej przedstawione zostaną wyżej wymienione projekty z uwzględnieniem obszarów tematycznych ZSU 2030:

Projekt KPO

ZSU 2030

wszystkie obszary oddziaływania (I-VIII)

- wspieranie polityki uczenia się przez całe życie w regionie, w tym mechanizmów wdrażania ZSU 2030 wypracowanych na poziomie krajowym, w tym zagospodarowania funduszy krajowych i europejskich na rzecz rozwoju umiejętności np. kampania informacyjna dla mieszkańców regionu

- opracowanie zoperacjonalizowanego programu wdrożeniowego Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 na poziomie regionalnym

Obszar oddziaływania I

Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych

- konsolidacja przedsięwzięć realizowanych w regionie przez podmioty działające na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego i uczenia się przez całe życie oraz inicjowanie działań w tym zakresie np. zaprojektowanie funkcji edukatorów umiejętności w regionie
- rozwój kształcenia zawodowego w regionie, w tym zorientowanie tego kształcenia na potrzeby branż kluczowych, regionalnych inteligentnych specjalizacji poprzez m.in. dalsze dostosowywanie kierunków kształcenia zawodowego do potrzeb regionalnego rynku pracy z uwzględnieniem cyfrowej i zielonej transformacji oraz wspierania innowacyjności
- promowanie nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynierijno-technicznych z wykorzystaniem nauczania przez doświadczenie i praktycznego wykorzystywania wiedzy (STEM)
- wspieranie rozwoju kwalifikacji rynkowych wśród uczniów szkół średnich kształcenia ogólnego np. Zabieganie na rzecz włączenia organizacji na kierunkach ogólnokształcących zajęć/szkoleń podnoszących kwalifikacje rynkowe

Obszar oddziaływania II – V

- wspieranie sieci współpracy i wymiany doświadczeń przedstawicieli: organów prowadzących szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, uczelni, instytucji rynku pracy oraz przedsiębiorców na rzecz podnoszenia jakości, efektywności i atrakcyjności regionalnego kształcenia zawodowego m.in. opracowanie diagnozy na zawody przyszłości w regionie
- podnoszenie kompetencji doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach i placówkach, w tym w zakresie przepływu informacji o możliwościach kształcenia, szkolenia i doskonalenia

Obszar oddziaływania VI Doradztwo zawodowe

- monitorowanie działań podejmowanych w regionie w obszarze doradztwa i poradnictwa zawodowego
- rozwijanie sieci współpracy i wymiany doświadczeń doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach i placówkach, uczelniach i instytucjach rynku pracy
- podnoszenie kompetencji doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach i placówkach, w tym w zakresie przepływu informacji o możliwościach kształcenia, szkolenia i doskonalenia

Obszar oddziaływania VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną

- wspieranie sieci współpracy i wymiany doświadczeń przedstawicieli: organów prowadzących szkoły prowadzące kształcenie zawodowe, uczelni, instytucji rynku pracy oraz przedsiębiorców na rzecz podnoszenia jakości, efektywności i atrakcyjności regionalnego kształcenia zawodowego

- animowanie współpracy pomiędzy szkołami prowadzącymi kształcenie zawodowe, uczelniami i pracodawcami na rzecz kształcenia zawodowego np. wdrażanie mechanizmów współpracy międzysektorowej
- upowszechnianie zmian w kształceniu zawodowym służących wzmocnieniu współpracy szkół z pracodawcami (informowanie o rozwiązaniach systemowych, możliwościach angażowania się w proces edukacyjny, zmianach w systemie kształcenia zawodowego)
- nawiązywanie współpracy z podmiotami zaangażowanymi w rozwój edukacji i kształcenia zawodowego, przedsiębiorczości
- włączenie pracodawców w doradztwo zawodowe na wszystkich poziomach
- wdrożenie rozwiązań pilotażowych np. wypracowanie w celu wdrożenia w regionie "Osobistej karty doradztwa zawodowego"

Obszar oddziaływania VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności

- organizacja wydarzeń promujących kształcenie zawodowe i uczenie się przez całe życie z udziałem pracodawców np. kampania informacyjna upowszechniająca dobre praktyki oraz upowszechnianie efektywnych metod nauczania
- organizacja konkursów branżowych wspieranych przez pracodawców i podmioty/ instytucje gospodarcze np. konkursy branżowe

Projekt „Śląskie. Zawodowcy 2”

Obszar oddziaływania I Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych

- promowanie nauk ścisłych i przyrodniczych oraz nauk inżynierijno-technicznych
- realizowanie działań na rzecz kreowania i podtrzymywania pozytywnego wizerunku szkół prowadzących kształcenie zawodowe, w celu zbudowania wizerunku atrakcyjnej ścieżki edukacji opartej na dobrej jakości kształcenia ogólnego oraz wysokiej jakości kształcenia w zawodzie

Obszar oddziaływania II – V

- realizacja działań dotyczących organizacji szkoleń, kursów i studiów dla nauczycieli, przedstawicieli kadry pedagogicznej, instruktorów praktycznej nauki zawodów, mających na celu zwiększenie kompetencji i kwalifikacji kadry pedagogicznej szkół o profilu zawodowym

Obszar oddziaływania VI Doradztwo zawodowe

- wdrażanie działań podejmowanych w regionie w obszarze doradztwa i poradnictwa zawodowego
- przeprowadzenie doradztwa edukacyjno-zawodowego dla uczniów i uczennic ze szkół o profilu zawodowym będące podstawą do określenia właściwszej ścieżki wsparcia w ramach projektu oraz umożliwiające sprostaniu obecnym wymaganiom rynku pracy,

Obszar oddziaływania VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną

- organizacja staży uczniowskich dla uczniów i uczennic uczących się w szkołach o profilu zawodowym na terenie województwa śląskiego, realizowanych w rzeczywistych warunkach pracy u pracodawców, dające praktyczne doświadczenie wymagane na rynku pracy,
- organizacja kursów, szkoleń, zajęć dla uczniów i uczennic umożliwiających uzyskanie niezbędnych na rynku pracy kwalifikacji lub umiejętności i wzmacniających ich zdolność do zatrudnienia,
- podejmowanie działań mających na celu budowanie efektywnej i trwałej współpracy szkół prowadzących kształcenie zawodowe w regionie z przedsiębiorcami, polegającej na bezpośrednim zaangażowaniu pracodawców w proces kształcenia praktycznej nauki zawodu,
- podejmowanie działań dążących do zwiększenia roli pracodawców oraz uczelni wyższych, w kształtowaniu oferty szkół na poziomie branżowym i technicznym.

Projekt „Śląskie. Obserwatorium edukacyjne”

ZSU 2030 wszystkie Obszary oddziaływania (I - VIII)

- powołanie i funkcjonowanie Śląskiego Obserwatorium Edukacji (ŚOE) oraz powołanie w ramach projektu Śląskiej Rady Edukacji (ŚRE);
- upowszechnianie oraz wdrażanie w regionie inicjatyw, rozwiązań i przedsięwzięć, w tym także zainicjowanych lub wypracowanych przez Wojewódzki Zespół Koordynacji stanowiący ciało wspierające wdrażanie, koordynację i monitorowanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 w województwie śląskim jak również spójnych z założeniami Krajowego Planu Odbudowy;
- wdrażanie przez ŚOE rozwiązań wspierających rozwój edukacji w regionie, w tym realizacja celów Regionalnej Polityki Rozwoju Edukacji Województwa Śląskiego.

Obszar oddziaływania I Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych

- monitorowanie w ramach ŚOE zmian społeczno-gospodarczych zachodzących na śląskim rynku pracy, a także monitorowanie zmian i potrzeb regionalnych w obszarze edukacji oraz dostarczanie zdobytych informacji właściwym instytucjom/podmiotom;
- prowadzenie badań i analiz wynikających z bieżącej działalności ŚOE (jednorazowych, które będą odpowiadały na bieżące potrzeby, cykliczne - powtarzane co roku oraz analizy desk research wybranych problemów/zagadnień związanych z obszarem edukacji) z wykorzystaniem optymalnych metod i technik badawczych.
- budowanie wniosków i rekomendacji, wykorzystywanych do kształtowania polityki edukacyjnej w regionie
- udostępnianie narzędzi i dobrych praktyk, wynikających z bieżących potrzeb i działalności ŚOE przydatnych dla osób i instytucji działających w obszarze edukacji

- udoskonalenie przez ŚOE funkcjonujących rozwiązań w zakresie wymiany i udostępniania informacji o rynku pracy i edukacji i jego otoczeniu.

Obszar oddziaływania II – V

- doraźna organizacja szkoleń/kursów/warsztatów/seminariów wynikających z rekomendacji, wniosków opracowanych w badaniach i analizach;

Obszar oddziaływania VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną

- Promowanie idei dobrych praktyk i wymiany wiedzy, poprzez wypracowanie modelu współpracy opartego o wizyty studyjne w przedsiębiorstwach (przede wszystkim innowacyjnych);

Obszar oddziaływania VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności

- organizacja wydarzeń promujących upowszechnienie wypracowanych narzędzi;
- opracowanie utworzenie narzędzi wynikających z rekomendacji, wniosków opracowanych na podstawie przeprowadzonych badań/analiz

Projekt „Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS”

Obszar oddziaływania I Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych

- wspieranie osób zdolnych poprzez wsparcie stypendialne
- współpraca z uczelniami wyższymi z terenu województwa śląskiego,
- promocja tzw. kompetencji przyszłości/kluczowych, w tym w szczególności kompetencji cyfrowych,
- ewaluacja

Projekt „Pierwszy krok w Kosmos”

Obszar oddziaływania I Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych

- podniesienie podstawowych kompetencji naukowo-technicznych oraz uczenia się dzieci w wieku przedszkolnym przy wykorzystaniu innowacyjnych narzędzi i nowoczesnych form kształcenia;
- podniesienie podstawowych kompetencji naukowo-technicznych oraz uczenia się dzieci w wieku wczesnoszkolnym (klas I-III SP) przy wykorzystaniu innowacyjnych narzędzi i nowoczesnych form kształcenia;
- wzmocnienie u dzieci objętych wsparciem postawy badawczej i ciekawości świata dzięki różnym bodźcom i różnym metodom pracy z dzieckiem;
- udostępnienie oferty edukacyjnej w postaci jednolitej ścieżki edukacyjnej zapewniającej dzieciom z terenu Województwa Śląskiego równy dostęp do innowacyjnych metod i form kształcenia przedmiotów ścisłych z wykorzystaniem

specjalnie zaprojektowanych nowatorskich urządzeń oraz unikatowych pomocy dydaktycznych.

Obszar oddziaływania II – V

- podniesienie kompetencji zawodowych nauczycieli przedszkolnych i wczesnoszkolnych (klas I-III SP) do przekazywania wiedzy naukowo-technicznej i rozwijania u dzieci kompetencji kluczowych w zakresie wdrażanej ścieżki edukacyjnej.

Projekt „Promocja edukacji wyższej”

Obszar oddziaływania I Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i osób dorosłych

- kampania promocyjno-informacyjna
- zorganizowanie i przeprowadzenie przez organizację samorządową cyklu terenowych wydarzeń edukacyjnych EduPromoDEY
- opracowanie i wdrożenie przez ośrodki akademickie (partnerów proj.) oferty promocyjno - edukacyjnej skierowanej do potencjalnych studentów;
- opracowanie i wdrożenie schematu zaangażowania mieszkańców w proces decydowania o kierunkach rozwoju szkolnictwa wyższego na terenie regionu.

Obszar oddziaływania VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną

- przeprowadzenie laboratoriów współpracy środowisk naukowych z biznesem, mieszkańcami oraz ośrodkami lokalnych władz.

Projekt „Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie poradnictwa zawodowego”

Obszar oddziaływania II – V

- podnoszenie kompetencji doradców zawodowych

Obszar oddziaływania VI Doradztwo zawodowe

- monitorowanie działań podejmowanych w regionie w obszarze doradztwa i poradnictwa zawodowego
- rozwijanie sieci współpracy i wymiany doświadczeń doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach i placówkach, uczelniach i instytucjach rynku pracy
- podnoszenie kompetencji doradców zawodowych zatrudnionych w szkołach i placówkach, w tym w zakresie przepływu informacji o możliwościach kształcenia, szkolenia i doskonalenia.

Informacje dotyczące wskaźników pozostałych (poza projektem „Zbudowanie systemu koordynacji i monitorowania regionalnych działań na rzecz kształcenia zawodowego, szkolnictwa wyższego oraz uczenia się przez całe życie, w tym uczenia się dorosłych”) przedsięwzięć, które realizują cele Programu:

- **Projekt „Śląskie. Zawodowcy 2”:**

Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem
wartość docelowa: **5 400**

Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach
uczniowskich wartość docelowa: **3 600**

Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem
wartość docelowa: **1 100**

Liczba szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem wartość docelowa: **180**

Liczba uczniów uczestniczących w doradztwie zawodowym wartość docelowa: **5 400**

Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu wartość
docelowa: **3 780**

Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje
po opuszczeniu programu wartość docelowa: **770**

Liczba zrealizowanych godzin stażu uczniowskiego wartość docelowa: **504 000**

- **Projekt „Śląskie. Obserwatorium edukacyjne”:**

Wskaźniki

Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem
- wartość docelowa: **700**

Liczba przeprowadzonych badań w obszarze edukacji - wartość docelowa: **3**

Liczba opublikowanych badań/rekomendacji/dobrych praktyk w obszarze edukacji
- wartość docelowa: **2**

Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje
po opuszczeniu programu - wartość docelowa: **595**

- **Projekt „Śląskie. Inwestujemy w talenty PLUS” (projekt realizowany w edycjach)**

Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem
- wartość docelowa: **885**

Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne
objętych wsparciem - wartość docelowa: **885**

- **Projekt „Pierwszy krok w Kosmos”**

_Liczba dzieci objętych dodatkowymi zajęciami w edukacji przedszkolnej
– wartość docelowa: **1000**

Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem – wartość docelowa: **3000**

Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty objętych wsparciem – wartość docelowa: **20**

Liczba przedstawicieli kadry szkół i placówek systemu oświaty, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu – wartość docelowa: **18**

Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje po opuszczeniu programu – wartość docelowa: **2700**

- **Projekt „Promocja edukacji wyższej”**

Liczba podmiotów objętych wsparciem w celu zwiększenia jakości i efektywności systemu kształcenia i szkolenia wartość docelowa: **8**

Liczba osób objętych działaniami edukacyjnymi i świadomościowymi związanymi z transformacją regionu wartość docelowa: **1200**

Liczba rozwiązań informatycznych i technologicznych w ramach współpracy międzysektorowej wartość docelowa: **1**

Liczba zrealizowanych przedsięwzięć promujących sprawiedliwą transformację wartość docelowa: **43**

- **Projekt „Budowanie sieci współpracy międzyinstytucjonalnej w zakresie poradnictwa zawodowego”**

Liczba pracowników instytucji rynku pracy objętych wsparciem w programie wartość docelowa: **140**

Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu wartość docelowa: **120**

Wszystkie wyżej opisane cele projektów wyrażone wskaźnikami podlegać będą monitorowaniu zgodnie z pkt. 5 Programu „Opis systemu i narzędzi monitorowania i ewaluacji Programu”.